

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 . . . . . 50 . . . . .
Nagyodévre . . . . . 2 . . . . .
Egy órára . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos poltí sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többes-
hirdetések alkú szerinti jutányos áron vétetnek fel.

Országos vigécek.

A megrendelések gyűjtésének korlátozásáról szóló javaslatra mi szót nem vesztegetünk. Hiszen a javaslat maga is megrendelés volt, osztrák megrendelésre készült, csak párja az előre megbeszélte osztrák intézkedésnek. Naivak, akik lelkesedtek érte: naivak, a kik eleneztek. Jó volt-e, az a mellékes, hiszen Ausztria megrendeltette és az osztrák politikai megrendelések korlátozására még nem gondolni magyar kormányférfiu,

A pohár vízben csinált vihar bugyborékolásából mentsünk még is egy bugyborékot, mielőtt eloszlik s marad mi volt, csak puszta lég. Felséges volt a pohár víz Neptunja. Hegedüs Sándor, az emeritált többszörös bankigazgató és biztosító, a ki hamarjában a mélyebben szántás jelszava mellé kitalált egy utat, a szociálliberalizmust. Felséges volt a honatyák erkölcsi magassága, a kik mérhetetlen lelki undorral beszéltek a vigécekről, a kik értéket nem termelnek, csak közvetlen és föllentéseikkel becsapják a népet. Be kell őket csukni: mondá a miniszter. Ráadásul még huszonöt botot: duplázott rá egy ellenzéki. Végre tenni kell valamit a népért is: hirdette demokrata pozitívával Hegedüs. Életünket és vérünket a népért! zengett rá a képviselőház karéneke.

Agyonütik a kis vigéceket, de szabadon futnak a nagy vigécek. A kis vigéceket becsukhatja majd a szolgabíró, a

nagy vigécekkel pedig paroláznak a miniszterek és rendjeleket aggatnak ki-düllesztett mellükre. A szabad vigécekhez nem elég az iparjegy, tessék ehhez még megváltani a mandátumot is.

Ki árult több hamis portékát a jó magyar népek, mint az országos vigécek? Hol virult jobban a politikai csempészet és hamisítás, mint ezen a földön? Választásról-választásra butították, félrevezették a népet, mesterséges cselvetésekkel gátolták meg szervezkedését, felvilágosodását. Mit tud a magyar nép a politikai kérdésekről? Ki oktatta, fegyelmezte? Kortések hazudozásait hallatta csak, a borba és pálinkába fullasztották bele becsületérzését. Mikor szállítottak valaha az országos vigécek olyan árut, a milyent ígértek? És milyen toladók voltak, míg a megrendelés nem volt kezükben. Hogy jártak házról-házra gyűjtési a voksot, a megrendelést. Hogy hizelegtek, kedveskedtek, alázkodtak. És milyen büszke nagy urak lettek, mikor zsebükben volt már a megrendelés, a mandátum.

És az összeférhetetlen politikusok, a bank nagyságok, vállalkozók, keresztülhajtók, közbenjárók milyen jagon ölnék erkölcsi bíráskodást a kis vigécek fölött? Azoknak kenyérre kell, mert a szerencsétlen proletárok nem tanultak más mesterséget és élni akarnak. De ők aranyat gyűjtenek halomra, semmittevésért fogaton hajtának, pezsgóban fűrödhetnek és büszkén játszá a lovagias gavallér szerepét. A kis vigéc nyomorult

féreg. Sohasem jut eszébe, hogy ő praktikáival nélkülözhetlen teendő véghez és nélküle romba dől a világ. De nagy vigécek azt mondják, hogy ők az ország közgazdaságáért dolgoznak és vigécségük korlátozásával megakad minden fejlődés, elhervad minden, megszűnik az élet. A kis vigéc szürke parasztmadár, veréb, mely csipked a gyümölcsből, elemel néhány szem gabonát. De a nagy vigécek ragadozó madarak, csak nagy zsákmány tölti meg gyomrukát.

Többször kifakadtak már az összeférhetlenség botrányai. Mint szárnyaszegett, megkoppasztott ragadozó madarak állottak a nagy vigécek az ország előtt. Meglehetett volna őket semmisíteni, de mindig kegyelmet kaptak, hogy megöbessen újra szárnyuk és ismét megölasodhassanak. Nem volt még összeférhetlenségi eset. Egyetlen üzletet sem talál a parlament összeférhetlenség és mikor olyan puritán lendülettel végzi ki az apró vigéceket, csak egyetlen óhaj-tása van, pártkülönbség nélkül érzik szükségét, hogy az összeférhetlenségi esetek bejelentésének jogát korlátozni kell. Persze, hogy így lesz. Nem is lehet megengedni, hogy bármiféle jöttment levélben gorombáskodhassék a népfelség megtestesítőivel és beleköphessen a párolgó tálba.

Hiába, ez a természet sorsa. Milliő állat él a vízben. A kicsiket lenyeli a nagyobb. Ez az élet, a tengeri kisajátítási jog. »Ave Caesar« morituri te sa-

Őszi esőben.

A »Debreczen« tárczája.

Egy hét óta szakad az őszi hideg álmos eső. A határon minden lucskos és a bozontos fű szinte hajlik a kövér esőcseppektől. Hűvös szél csapkod át az ágak között és hordja hátán határról-határra az álmos felhőket.

A rétlaki kastély mogorva falai alig ütnek el a ködös hattértől s unalmasan várják a nap kivicscsanását.

Bent a termekben még nagyobb unalom ül. Mindenki csöndes odabenn, csak a kis Jóska vig.

Mióta szülei megérkeztek a fürdőből, nem győz eleget játszani az itthon hagyott játékaival.

Lovait befogja a rugós kis hintóba, a babát szépen beleülteti, aztán megkocsikáztatja a gyermekszoba nagy asztala körül.

Oly régi kedves játékszerek, miket még az édes mama hozott neki, nem az a divatos asszony, a ki most tőle a harmadik szobában zsörtölődik az édes papával, hanem az igazi, az édes, kit a papa egyszer felpakolt a koszába és elküldötte valahová, bizonyosan azért, mert nyomába jött ez a másik, a ki sokkal szebb az édes mamájánál s mindig a tükörnél

ül, a kis Jóska nagy szomorúságára, mert ezért neki az édes csókokból, ölelésekből minél kevesebb jut, sokkal, sokkal kevesebb, mint az elköltözött, egyszerű ruhájú édes mamától.

Gyerekésszel nem tudja fölfogni, miért történik minden így, de mégis sokszor közel áll a siráshoz, kivált mikor hallja, hogy a papa meg az új mama minduntalan versenyeznek egymással s utána a papa mindig olyan nagyon szomorú és kedvetlen, annyira, hogy még őt is eltolja szeliden magától, ha ilyenkor átkarolja a papa térdét . . .

Lassan ráborul a kastélyra az esti homály s Rétlakyné idegesen rója a puha szőnyeget egyik szobán át a másikba. Keresi a szabadabb, tisztább levegőt, mert úgy érzi, hogy melle minduntalan elszorul s a megfulladás fenyegeti.

Pedig körülötte van minden, a miért egykor epedett. Megszámlálhatatlan termek, hol arany és selyem minden s a földig érő velencei tükrök, mik jártában-kelteben mindig mutogatják neki fejedelmi természetét, gömbölyű hófehér nyakát, szabalyos profilját és azt az édes mosolyt, melylyel minden férfit el tudott bűvölni, a kit csak akart.

Melania asszonyt bűvös régiókba vitték

szépséges tulajdonságai, egész odáig, hol, mint a mesebeli tündérek, ő volt mindennek a parancsoló királynéja, hol minden akarata szertörtént.

Egyszer, ugy emlékszik vissza rá, mint a meseország egy szép álmára, meglátta Rétlakyt, ki ideális szép férfialak volt s a rétlaki kastély, meg a körülötte elterülő dus földek, éhessé tették rá az álomszág tündérművet. Hogy e férfinak már volt egy, a porból fölemelt egyszerű, jó felesége és a kis fia, szemében csak inger volt, hogy ezt az embert megszerezze magának.

A csinos kis botrány, a mi nyomában támadt, megérte az elképzelt asszonynak a diadalt, mit Rétlakyn aratott. — Bevonult a tündérpalotába, minden kötelességtudás nélkül, csupán csak éhes szeszélyeit hozta magával.

A mámorba ringatott férjet elkabította jó soká Melania. A mézes heteket itthon töltötték folyton egymás mellett, aztán pedig egyik fürdőből a másikba mentek, hova magukkal hurczolták a kis fiut is csupán a világ kedvéért . . .

Egyszer csak sok, falánk nap után rászállt az asszonyra újra a szeszély pillangója. Rétlakyt — ugy látta — elfogja mellette a

lutant! Igy üdvözölték a halálra szánt cirkuszi gladiátorok a római imperátort. Egy kis parodiával az erkölcsi vihar által halálra ítélt ügynökök felkiálthatnának: „Üdv, nagy vigécek, a haldokló kis vigécek köszöntenek!”

Vássonvi Vilmos.

Ébred a nemzet!

Elég volt már a kormány taktikájából! Ne hazaduzzunk és ne nyomjuk el lelkiismeretünk, meggyőződésünk szavát. Az eddigi kormányparok uralmi cselokból, taktikából a hajuknál fogva cibálták elő az érmeiket, hogy indokolják és helyesnek tüntessék fel azt a szegényletes viszonyt, mely Magyarországot Ausztria gyarmatává tette. Milyen óriási karral járt az orszagra, nem is kell bővebben fejtegetnünk.

A legutóbbi időben is tapasztaltuk, hogy mily csalárdul használja fel Ausztria a közös vámterület intézményét. Látszólag tarsadalmi utón, de tényleg a hatóságok, kormány közegek halgatag és titkos közreműködésével megakadályozták a magyar sertések kivitelét. A gyáva paktumos kormány nem tudott ez ellen erélyesen fellépni. Tudnunk kell, hogy a mi közgazdaságunkat, iparunkat megbénítsák és azt, hogy silány gyári cikkekkel elárasszák országunkat. Persze Németország és a többi kulturállamok nem versenyezhetnek a privilegizált és védvámokkal körülsancolt Ausztriával.

Németország a represztáliákhoz fordult állategészségügyi követelmények ürügye alatt lehetetlen befektetéseket és óvintézkedéseket követel.

Frázis az, hogy ha lesz Nagyváradnak a sertés kiviteli telepe, akkor esetleg ide hajlik a sertéskereskedelem egy része. A viszonyokkal ismerős szakemberek tudják, hogy Németországnak eme óhaja csak ürügyül szolgál, hogy kiszoríthassák Magyarországot a bevitelét. Es még meg sem haragudhatunk érte.

Ezer, meg ezer hátránya van ennek a perverz közgazdasági viszonyoknak. Ezt elhallgatni, szó nélkül tovább tűrni bűn, meg-

bocsathatatlan m-rénylet ennek az országnak a jövője ellen. Mert csak a közgazdasági fellendülés, az általános vagyonosodás teszi lehetővé, hogy egy nemzet lépést tartson az oriai léptekkel előhaladó kulturával.

Tehát ne csináljunk már ebből a dologból partkérés! Bármilyen epigonélelet lengjen is mostani politikánk, kell, hogy ilyen fontos kérdésben hatalmas, impozáns módon kifejezésre jusszon az egész nemzet meggyőződése, óhaja.

Budapest polgársága megmutatta az utat, melyen haladnunk kell. Nem nimeztek, hámoztak, hanem nyíltan állást foglaltak az önálló vámterület mellett. A vidéki emporiumoknak is fel kell emelniük szavukat a kérdésben és Nagyvárad módja sem térhet ki az elől, sőt csak kötelességét teljesítené, ha először megvidítaná a mozgalmat az önálló vámterület érdekeibe.

Ismételjük, az önálló vámterület ügye nem partkérés és ezennel felkérjük ugy a debreczeni szabadelyű, mint a Kossutpart elnöket, tegyék lehetővé, hogy Debreczen polgársága is nyilatkozhassék és közhangulatának, meggyőződésének súlyával előbbre vigye ezt az ügyet és minel előbb teljesüljön az egész óhaja.

Énekelhető-e a magyar iskolában a pápai himnusz?

— Válasz a nagyváradai premontrai tanári karnak. —

Debreczen, okt. 27.

A »Debreczen« szerdai számában egy négy soros újdonság látott napvilágot. Az volt benne elmondva, hogy a nagyváradai premontrai főgymnasium tanári kara a magyar katolicizmus 900 éves jubileuma alkalmából rendezett ünnepélyen az ifjúsággal a pápai himnuszt énekelte.

Az újdonságot átvette a nagyváradai »Szabadság«, s nyilatkozat tételre szolgáltatta fel a tanári kart. A tanári kar ezt két nagyváradai lapban meg is cselekszi. Személyeskedő, sértő modorban, mely épen nem vall arra, hogy az illető tanári kar valami kiválóan udvarias terület! Nyilatkozata a következő:

megálmodott arany napok légiójából csupan csak egy ütött be, az a rövidke, mikor becsempészte magát férje karjába s a többivel adósa marad neki a sors, mely úgy állott most előtte, mint egy szükmarku kiállhatatlan vén úzsorás.

Szívzörongva ment föl-alá a termekben, mintha kijarat keresne, mint a szobában rekedt aranylég s odanyomta forró homlokát az ablakhoz s nézett kifelé, hol nem látott egyebet egy csatagosra azott szürke világnál.

Rétlaky a keserű unalomtól ellepve a másik ablaknál állott és hallgatta a fia beszédét.

Jóska, mivel egész nap rá sem hederítették, haragjában épen a babájának tartott erkölcsi oktatást.

— Te baba, — így beszélt a gyermek — te jól visel magad, mert én is olyan szomorú leszek, mint az apa: vagy majd én is elküldelek a hintómon, mint a hogyan a mamám elküldtek, tudom, akkor majd sírsz te is.

Rétlaky megdöbben a gyermek beszédére, mintha a szive, lelkiismerete szólalt volna meg.

— Hallod, mit beszél a gyermek? — szolt oda a feleségének nyomatékosan. — Nem csoda, nincs neki anyja, — tette hozzá szemrehányóan később.

Jóska, mikor meghallotta, hogy helyeslik beszédét s nem kap ki érte, sirva fakadt. Eszébe jutott neki édes anyja, kit most úgy szeretne látni, mert annyira el van hagyva.

— Hozd el a mamamamát, édes apám, hozd el! — és átkarolta apja térdét a síránkozó gyermek.

»Pápai himnusz Nagyváradon« címen a »Szabadság« f. é. 245. számából olvassuk, hogy a »Debreczen« cz. lap ugyanezen címen támadja meg a premontrai főgimn. tanártestületnek a hazafiasát, mert a magyar katolicizmus 900. éves évfordulója alkalmából a kizárólag a kath. ifjuság részére rendezett ünnepségen a Kölcsey és Király-himnuszon kívül a pápai himnuszt is énekelte: »Ugyan derék, hazafias tanári kar lehet a váradi, a hol az ifjuság a pápai himnuszt énekl! Hiába! az idők jele!«

Valóban az idők jele, hogy a »Debreczen« cz. lap minden pirulás nélkül egy kath. főgimnázium kath. papnártestületének hazafiaságát meri peitengé- re állítani, egyedül azért, mert a gondjaira bízott kath. ifjuság vallásos érzületét ünnepélyes alkalomból is apolja.

Igen, tettük ezt, mert hivatásunkból kifolyólag ápolunk és fejlesztünk, kell az ifjuságban a hazafias szellem mellett a vallásos érzületet is, még ha az ifjuság szerencsétlenségére éppen katolikus is és még hozzá katolikus intézetbe mer iskolába járni.

Amde hazafiasgot senkitől, legkevésbé a »Debreczen«-től nem tanulunk, mert mi a hazafiasgot szoval és tettel — nem nyomdáfestéktől tanítottuk mindenkor és tanítjuk is; és eppen ezért a »Debreczen«-önmagát jellemző es vallási türelmetlenséget tanusító megjegyzésével tovább nem is foglalkozhatunk.

A premontrai főgymnasium tanári kara.

Bátrak vagyunk a t. tanári kar nyilatkozatára megenni a magunk észrevételeit.

Nem azért irtuk meg a jelzett újdonságot, hogy felekezeti békétlenséget vagy viszályt szítsunk. Oh nem! A »Debreczen« harminceves múltja alatt soha sem tette. De minden felekezeti tendenciától eltekintve veszedelmes dolognak tartottuk és tartjuk azt, hogy egy magyar iskolában olyan himnusznak csendüljön meg hangja, mely egy letűnt időnek sokat beszélő emléke.

— Hiszen itt van az édes mamád, — próbálta vigasztalni apja.

A fiának azelőtt imonált ez a magas, diszes ruhás asszony s egy ideig bámulta is, de mióta olyan egykedvű lett, vele eppen nem törődött s apjával is folyton zsúrtólódott, elvesztette előtte minden nimbuszát. Most tele torokkal kiáltotta:

— Nem, nem, nem maga az én édes mamám, mert az én édes mamám mindig jó volt hozzám, maga pedig nem, se hozzám, se a papámmal!

Rétlaky odarohant fiához, hogy elhallgattassa a gyermek szörnyű vadjait... Aztán lassan megeredtek könnyei minden boldogtalanságáért.

Belekábult fájdalmába s lelki szeme előtt újra meg újra megjelent az a szomorú vézna asszony, ki szép soha nem volt, nem tudott csábítóan mosolyogni, de kinek minden gondja ő volt s gyermeke s édes melegen tartotta a fészket mindenkör.

Mikor — sokára — megtörten fölémelte fejét s dacos, szemrehányó szemével Melániát kereste, ez már nem volt idebenn sehol található.

Valahol künn járt már az őszi eső, csatagos ruhával. Keble levegő után kapkodott s keserű könnyei összeomlottak arcán a hideg esőcseppekkel.

Ment, ment, mint egy bosszúálló gonosz angyal, ki vissza sem mer nézni, mert csupa szeszélyből, könnyelműen romba döntött maga után egy boldog világot.

Vértés.

szürke una om, s maga is azon vette észre magát, hogy minden régi passziójából kiköltözött s mint az üres zsebű éhes, folyton jóval jobb csemegéken jártatta az esztét. Valami újabb, jobb után vágyott, de tért el zarta előtte a férje, ki most már mint a megcsömörödött ember, semmire sem volt rábirható, s a telet is már a rétlaki pusztán töltöttek, hol Melániát a halalos unalom nyomta el, csupan fantazijának maradt beláthatatlan tere, melylyel elkalandozott a déli tengerpart napos ligeteire, hol búvós szemével, azelőtt, mindennap mas-más férfin aratott diadalt.

Ha unszolta férjét az elutazásra, ez mindig fölajította emlékezetébe régi fogadását:

— Ugy-e megfogadtad, hogy csupan enyem és gyermekemé lesz? Miért vágyol most más után?

Olyan volt e szó az asszonynak, mint a védelemre kongató herangszó.

Annyit mégis megtett az asszony sűrűn omló könnyeire, hogy a nyarat újra fürdőben töltöttek, kevés öröme az asszonynak, mert férje folyton a sarkában volt s mikor újra hazajötték, Melánia előtt állott a hosszú tél, szintelen egével, hideg szelével, unalmas havával és atalhatatlan éjszakaival.

Beteges idegesség vett erőt rajta, mely lassan átültetődött az urára is. Mindenén öszszekocczantak, azután pedig kerülték egymást s jól tudtak, hogy ki-ki egy-egy más régióban él s más álmokpeket kerget...

A mindeonapi élet prózaja belepte Melánia lelkét, mint a finom por a viragot, s minden szívet egyformára takarta. Az hite, hogy kiszárad, mint a mumia s megfagynak mosolyai, rátr hamar az idő hamva s a

Nem tartjuk megengedhetőnek, bármit beszéljen a nagyvárad tanári kar a pápai himnusz iskolában való hársogását. Magyar Nemzeti szempontból veszedelmes ez! Mert ha elkezdik minden ünnepélyes alkalommal az éneklését, ugyanakkor a görög keleti román iskolákban egész joggal fogják programmba venni az isten-tantsa meg a cárszoros himnusz éneklését.

Es ez — talán megfogja engedni a nagyvárad tanári kar — a magyar állam olyan pofoncsapása lesz, a mit nem lehet mellőzgetéssel, hazafias voltunkra való hivatkozással elfeledtetni.

A pápai himnusz igenis nem való magyar iskolába, legyen az bármilyen felekezeti jellegű. Egy-ötét múltnak himnuszban való dicőítése épen nekünk magyaroknak olyan veszedelmes; hogy azt kerülni, előfordulása esetében ellene erőlyesen felszólalni kötelességünk.

A nyilatkozatnak többi részére, mivel papi testülettel állunk szemben nem válaszolunk. Hivatkozunk azonban a magyar tanárok elfogulatlan véleményére. Bizvást mondjuk, hogy azok egyenként és összesen nekünk adnak igazat.

Színház.

Vidéki színészet.

A „Magyar Szó” mai száma a debreczeni színház ügyével foglalkozik. A nemes czézarú cikkben so: tevedés foglaltatik, de érdekességénél fogva úgy gondoljuk, helyes dolog minél szélesebb körben terjeszteni. Ezért szőszertint közreadjuk.

A czikk a következő:

Érdekes jelenség: a napokban Debreczenben egy színházi bizottsági tag azt az ajánlatot terjesztette a közgyűlés elé, hogy állítsák vissza a debreczeni színházról az inténdaturát.

Ennek a javaslattevő jeles urnak alighanem Kiss Sándor infendáns jutott eszébe és az ő 1880. évi társulata. Bizony szép idők voltak ezek. Tagadhatatlan, hogy a debreczeni színészet fénykora az inténdatura idejére esik. Csak végig kell néznünk az 1870. évi színi névsoron:

Szakáll Róza, Tanneróé, Baha Lujza, Mándokyné, Hetényi Laura, Dalmokyné, Bercsenyiné, Szomolnok Erzs, Foltényiné, Zöldiné, Bercsenyi Béla, Rónay Gyula, Mándoky Béla, Együd István, Vizváry Gyula, Gerecs K., Dalí, Szabó József, Tanner, Dalmoky B., Foltényi, Zöldi, Dósa, Philippovich.

Mily sivar ezzel szemben a jelenlegi társulat, jól lehet ezek közt is akad egy-kettő a vidéki színészek javából.

De hogy az inténdatura ime legújabbán kisérteni kezd, ez mindenesetre gyanús és elítélő Komjáthy János szinigazgatóra nézve.

Ezzel szemben hiába hivatkozik az igazgató imént kibocsott felhívásában arra a meleg rokonszenvre, melylyel őt a debreczeni közönség immár 5 éve kitünteti.

A debreczeni közönség és a sajtó, a mellett, hogy tán leginkább igényelhetne teljesen kifogástalan társulatot és előadásokat, szinte tulszerény.

A lakosság zömét képező „czivisek” alig teszik a bérloknak egy néhány százalékát, ők keveset törődnek szízzal, van-e színház, ha igen, ki benne a szinigazgató és milyen a személyzet vagy milyen előadásokat produkálnak.

Az elődök büne mindenesetre, hogy a számottevő elemet nem sikerült eddig teljesen megnyerni a színházi életnek. Hisz a midőn annak idején szóba került Debreczenben az új színház építése, a derék czivisek egyszerűen szízzal álltak elő:

— Hát minők nekünk egy színház?

A mire a város akkori polgármestere nagy bölcsen odafelelt:

— Hát mert telik.

Bizony Debreczenben tellett és telik nemcsak egy állandó közsínházra, hanem telnek bőven egy nyári szinkörre is.

Szinte megfoghatatlannak tűnik fel, mi-

ként volt az lehetséges, hogy alig 40 éves színi múltal bíró Arad és a magyarság számarányára nézve számban sokkal kisebb lakossága Kassa megelőzte a magyar városi az allandósításban.

Pedig semmi ok sem forgott fenn arra, hogy Debreczenben a magyar színészetet ne allandósítsák. A közönség kis igényű és lelkes. A bérlet oly nagy, mint sehol Magyarországon egy más vidéki városában. Szinte hihetetlennek hangzik, de mégis való, hogy az ez idei bérlet megközelíti a 80,000 koronát. Horribilis összeg ez, ha tekintetbe vesszük, hogy az állam 3000 frtos operai segélyt ad Debreczennek és hogy maga a város évi 5000 forint szubventióval, ingyen nyomtatvánnyal és tüzelő anyaggal segíti ezenkívül azt a szerencsés szinigazgatót.

Es ne feledjük azt sem el, hogy Komjáthy János havi budgétje jóval alatta áll: Leszkay Andras aradi, Somogyi Karoly nagyvárad, Krecsányi Ignacz szegedi, sőt Makó Lajos temesvári kiadásaink is. Kolozsvárról nem is beszélgetve.

A közönség, de különösen ennek bérlo része valóságos ostromolja a színházat es boldog, ha helyhez juthat. Így történt azután, hogy Komjáthy János kénytelen volt a régi páros és paraflan bérletrendszer helyett az A, B es C rendszert meghonosítani.

Hogy ez nem válik a művészi niveau előnyére, mondanunk sem kell, mert az igazgatót a műsor megállapításánál nem a művészeti érdek, hanem a bérloők jogai es kívánalmai vezetik. Az egész saisonon at egyebet nem lehet hallani, mint folytonos panaszt. Majd az A, majd a B, majd pedig a C bérloők öltik tele a lapok színházi rovatait panaszokkal. Hogy így, meg amúgy, a B bérloők ezt a darabot kapták, mi pedig csak a „Kakabukifomihergymirismen” herceget.

Es mindegy bajokon segíteni lehetne, még pedig egy csapással. Nem is kárhoztatnánk mi Komjáthy Jánost semmiért.

Szervezen oly társulatot aminőt akar, csak legyen vele megegedve a debreczeni közönség, készítsen bár palotákat a debreczeni főútszán, az mind nem tartozik a nyilvánosság bírálata alá.

De igenis köze van ehhez a kérdéshez mindaddig a nyilvánosságnak és különösen a sajtónak — meg a debreczeni magyar színészet nincs allandósítva.

Nagy bűn ez, melynek terhe egyedül és kizárólag Komjáthy János lelkiismeretét nyomja.

Persze szó sincs róla: Mármaroszigetet, a vidéki nyári színházak e valóságos Eldorádóját nehéz otthagyni.

Bizony jól esik, ha a télen át megtömtő pénztarczat, a kiellen nyáron nemcsak hogy nem kell megsoványítani — hanem ellelkezőleg még tömni lehet azt.

Komjáthy János nem akart lemondani a mármaros szigeti fényes 2 hónapos nyári saisonról, meg tán a nyiregyházi szintén elég ürthető egy hónapos idényről — es ennek esett áldozatul a debreczeni színészet allandósítása.

Pedig a összes mértékadó faktorok már régen belementek volna az allandósításba. A város, a közönség, a sajtó barátjai az eszmének. De mit ér mindez, ha a szinigazgató húzódik ez eszmétől.

Nagyon csodáljuk ha már másoktól nem, hát Komlóssy Dezső és Arthur, továbbá Bakonyi Samu színházi bizot sagi tagoktól, kik a színészetnek mindig lelkes harcosai voltak, miért is nem forszirozták az allandósítás kérdését?

Már eltekintve magától Debreczentől azt sem szabad felednünk, hogy ezzel az allandósítással egyidőben felszabadult volna Mármaros-Sziget és Nyiregyháza, melyek egy Debreczennél kevesebb kiadósabb színi várossal egyesítve nagyban elősegítették volna a színészet ügyét.

De mit okoljuk mi Komjáthy Jánost e bűnért; ha meg Gróf Festetich Andor a vidéki színészet felügyelője — kitől pedig sokat vartunk — is nagy csalódást idézett elő,

a csak imént a „Magyar Szó”-ban elsőben közölt tervezetével!

Hónapok óta egyebet se hallunk, mint azt, hogy a vidéki színészetet végre rendezik, meg az utolsó napokban is arról beszéltek, hogy 7 vidéki városban allandósítják a színészetet.

Mire azután a tervezet nyilvánosság elé került a 7 város lelapadt 4-re.

A 3 város között, — hol a színészet allandósítását elhalasztottak — találjuk Debreczent is; es a mi a legbámulatosabb, Mármaros-Szigettel egyesítve.

Pedig ha jól emlékszünk, röviddel ezelőtt ép gróf Festetich Andor volt az, ki hangoztatta, hogy Debreczent mindenesetre allandósítani kell, de feltéve ha nem allandósítják, Mármaros-Szigettel nem szabad egyesíteni.

Nem tudjuk, mi bírta a színházi felügyelő urat más véleményre — de bizunk benne — ismerve gróf Festetich Andorak a vidéki színészet iránti szeretetét, hogy az anélkül még megváltoztatta a véleményét es a bizottságnak azt fogja javasolni, hogy Debreczenben a magyar színészet már most allandósítsassék.

Es ha azon az anketon lesz elég lelkiismeret, es erőly — Komjáthyrak akarva nem akarva, bele kell harapnia a savanyu almába es lemondani Mármaros-Szigetről.

Hogy aztán miként viszi ki az allandósítást Debreczen, szerz-e egy intendaturát, mely egy művezető igazgatóval az élen házilag kezelné a színházat, vagy fentartja a régi rendszert: ez másodrendű kérdés. Ez Debreczen város privat ügy.

A legfőbb, hogy az allandósítás mielőbb legyen; es meg küzűgy.

A B A B A.

Csaknem telt haz előtt került ezire tegnap este ez a még mindig népszerű operette, Perényi Margittal a czimszerepben. Az előadás általában jó volt, a szereplők mindsonyan hozzájárultak a teljesnek mondható sikerhez. — Kifejezetten azonban emlénkünk Perényi Margitot, a ki úgy külső megjelenésével, mint énekével es játékaival részolált arra a virágkosárra, melyet a színen megjelenésekor tisztelői adtak neki. Éneklésében es játékában ugyan az ő bányos megjelenésétől meg nem vesztegetett kritiká bizonyos határozatlanságot fedezhetett fel, a bizottságnak a teljes fesztelenségnek azt a megkívántató mértékét, mely az operette-nél elengedhetetlen; azonban a legjobb uton van arra nézve, hogy ezt a teljes könnyedséget is megszerezze.

Kállai Luiza a Lancelot szerepében tökéletes alakítást nyújtott, melyet már meg is szoktunk ő nála, énekenek tisztá csengése, biztonsága csak jobban kiemelte játékának kifogástalanságát.

Környei finom izlésre valló di-cré-ióval es szép éneklésével tűnt ki a Mazimin szerepében. — Sziklay is kitűnő Hilarius volt; de úgy látszik ennek a tehetséges művésznek nagykedve telik az istállószagu elmé-nkedésben, amennyiben ma is egy nagyon durva es sértő betoldással botránkozott meg közönségének a jó izlését. — Bizony nagy tevedés részéről a karzat kedvéért eljátszani az igazi színházlátogató közönség tetszését.

Szigeti Luiza a Hilariusné szerepében sok jó igyekezetet tanusított, de messze marad még sokáig ennek a szerepnek régibb alakítójától. — Dicséret illeti meg meg ifj. Szathmáry Árpádot a Chantarelle, Barát a Lermois gróf szerepének az alakításában.

Isméteijük: az előadás a jobbaktartozott, a rendezés kifogástalan volt, a zenekar is egészen beieit az ensembléba.

Nem értjük azonban a műsor összeállítását. Mire jó az, hogy az operettek egymásután a hét első felére vannak téve? A bérloők is, a nagyközönség is szivesebben vennék, ha a műsor kissé változatosabb volna.

«Figaró lakadalmát» hirdette a színlap s a közönség már vágyva vágyott a sok kaviar után arra a szó nemesebb értelmében vett műélvezetre, melyet Beaumarché muzsája, művész-gárdánk által tolmácsolva, juttatott volna osztályrészkül.

A mostoha sors azonban egyelőre megfosztott tőle, midőn társulatunk kedves naiváját, Szabó Irmát birtelen betegé tette.

Es jött ismét kaviar, még pedig hazai termék — orsovai. Szállították Sipulusz és Gutti a «Napoleon öcsém» mar nagyon jól ismert czég utj n. Az elég szép számú közönség jóízűen meg is nevette a vaskos ötleteket, meg a darab hirtelen előrántása daczára is kerekded, őszszévig előadást, s nem igen tűnődött a fölött, hogy a társaszerzők mlcsoda erkölcsileg letört, diskvalifikált alakokkal dolgoznak. Tanayné, Tanay, Sziklay voltak az est hősei, de Odry és Pataky is igen jól megállták helyüket, s a többi szereplőket sem érheti gáncs a sugón kívül, ki hangosabb volt, mint az előadók.

— a — a.

Színházi műsor.

Szombaton, október hó 27-én hértel 23. sz. «B» — A kaméliás hölgy. Színmű 5 felvonásban.

Vasárnap, október hó 28-án két előadás; délután 3 órakor félhelyárrakkal: A csillag fia. Énekes legenda 5 képben; este 7 és fél órakor rendez helyárrakkal, bérletszűnetben: A csikós. Eredeti népszínmű 3 felv.

Hétfőn: Bocació, operett.

Kedden: Delila színmű.

Szerdán: Don Caesar de Bazán vigjáték.

Csütörtökön: II. Rakóczy Ferencz, színmű.

Penteken: Balek, bohózat.

Szombaton: Ugyanaz.

Vasárnap délután a Baba, operett.

este: Dráma a tenger fenekén.

H I R E K.

Képtárlat Debreczenben.

— Előkészületek a megnyitásra. —

Debreczen, okt. 27.

Debreczen város közönségének minden rétegében nagy és igaz érdeklődés mutatkozik a november 6-ikán megnyitandó képkiallítás iránt.

A mivel Szeged két év óta büszkélkedik a mi Nagyváradot épen most tartja lázas izgalomban, annak a nagy eseménynek hiszük dicsőséges színtere lesz Debreczen is.

A sajtó, a közönség nagyrésze régeu herczol már a képkiallítás eszmájának testet öltése mellett. Festőink is lelkesedéssel karolták fel az eszmét. Megvalósulásának az állott utjában, hogy a vezető emberek Debreczen város közönyétől tartottak. — A lelkesedés azonban felvette a közönyt szemben a harczot és pedig helyes számítással.

Mert nem hiszük mi sem, hogy legyen Debreczenben intelligens család, amely annak idején meg ne nézte a tárlatot, s ha anyagi viszonyai megengedik, ne vásároljon legalább egy képet a magyar művészek alkotásai közül. — A kiállítás rendezésének nehéz munkáját B o s z o a y István tanár, kiváló festőművész végzi.

Kitartással, lelkesedéssel csinálja azt a nagy munkát, melyet Nagyváradon a Szigligeti társulat legkiválóbb tagjai végeztek heken keresztül. Nagy és nehéz a munkája, de bizik a mi közönségünk szeretetében és komoly érdeklődésében.

Az előkészületről a következő értesítést vettük:

Minden jel arra mutat, hogy a hely-

beli képkiallítás bitünösen fog sikerülni; úgy a fővárosból, mint vidékről sok művész jelentkezett s majd mind több képpel sőt még külföldön lakó magyar művészek is küld több művet.

Régen ohajtott dolog teljesül most. Városunk kulturális életéből egy-egy képkiallítás regen hiányzott, s ha most megvalósul, reméljük, allandó lesz és nem áll be olyan nagy szűnet, mint a mostani s az előző tárlat közt. Természetes azonban, hogy a kiállító művészeket közönségünknek szivesen kell fogadnia, s nemcsak erkölcsi, hanem anyagi téren is támogatni. Ma már minden nagyobb város rendez tárlatokat s ezek igen szép anyagi eredménnyel is végződnek.

Tehát nemcsak a kiállítás látogatása, hanem a művek megszerzése is felhívjuk a közönség figyelmét. Ohajtandó, hogy a régi rossz mázolásokat és olajnyomatokat a művészi produktumok végképen kiszorítsák s az izlest nemesítsek a mire bizony szükség van. — Nagyjobbzabasu képek mellett lesz elegendő kisebb, de azért értékes kép is, mely díszére valik akárme yik szalonnak; s ezeket akárki könnyen megszerezheti.

A szomszéd Nagy-Váradon már szépen megindult a képvásárlás, Debreczen se maradjon hátra ebben a tekintetben sem, mert lakosai számánál és intelligenciájánál fogva hivatva van arra, hogy első legyen a vidéki városok között.

Reméljük, hogy közönségünk nagy kedvet leli majd a kiállításban, a mely november hó 6-án nyílik meg. A kiállítás rendezői már a napokban hozzáfognak a képek elhelyezéséhez és a díszítéshez.

A kiállító művészek névsorát legközelebb közölni fogjuk.

Öngyilkos urileány.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, okt. 27.

Ismét egy öngyilkosság. Egy fiatal szerelmes leány vált meg az élettől, megvált, mert nem lehetett azé, akiért élt, s a kiért most meghalt.

Kustár Margitnak hívják a szerencsétlen fiatal teremést. Szerelmes volt egy vírósi hivatlanokba, de összekelésüket elleneztek a szülők.

A leány tegnap valahogyan nagyobb mennyiségű ciankálit szerzett az anyjától, ki a veszedelmes mérget óratisztításra használta — s déli 12 órakor megmérgezte magát Vigkedv Mihály-uczai lakasukon.

Az erős mérge nehezen birt a fiatal szervezettel. Este 10 óráig vívta szegény leány a halálusát, 8 óra hosszat tartott szenvedése s meghalt.

A holtestet beszállították a közokórházba Ma délután leaz a törvényszéki bonczolás, — mert a szerencsétlen anya elkeseredett fajdalmában vádat emelt a leánya szerelmese ellen.

Nap nap után rojja le az emberiség vér adóját a lázas szárad e szörnye az öngyilkosságnak.

Elcsüggedt öregek, reményvesztett férfiak megtévedt szerencsétlenek, szerelmes gyermek ifjak és leánykak dobják el magoktól az életet, ellankadva, megtörve, gyáván olyat dobva el magoktól, amit soha nem is ismertnk, vagy megismeroi nem mertek.

Hány és hány százan irtak, szónokoltak és agitáltak e szörny ellen, hiába. Elcsüggedt a szívünk, az eszünk, látva a rémes kór szörnyű hódításait, felhagynak a küzdelemmel, csak napról-napra fasultan konstatáljuk:

Ismét egy . . .

* **Istentisztelet.** Nagytemplomban Kovács Zsigmond s lelk. Histemplom Kiss Albert lelk. Kossuth-utczai Mitrovics Gyula, Ispotaly K. Tóth Kálmán, A lelkészek reformáció emlékei önnepi egyh. beszédet tartanak. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos tart istentiszteletet.

* **Reformációi emlékünnepe.** A debreceni ev. ref. főiskola e hó 31-én, a reformáció emléknappján, ez uttal első ízben a nagytemplomban önnepélyes istentiszteletet tart, melynek sorrendje a következő:

1. Felhívó ének. 37 dicséret 1. vers.

2. Gyülekezeti közének. 37. dicséret. 2. és 3. ver.

3. Ima Storchtól. Előadja a főiskolai énekkar. — Ezután orgonaszó mellett a szókékre lép es

Imadokzik Csiky Lajos főiskolai lelkész.

5. «Erős vár a mi lelkünk.» Előadja a főiskolai énekkar. — Ezt követőleg orgonaszó mellett a szókékre lép é

6. Egyházi beszédet mond Erőss Lajos theol. akad. dékán.

7. A tanítóképző-intézeti énekkar éneke. Szövegét írta S. Szabó József gymnasiumi tanár. Dallamát szerezte P. Nagy Zoltán, tanítóképzőintézeti ének és zenetanár.

8. Gyülekezeti záróének. 179. dicséret 10 vers.

Az énekvezérei szolgálatokat Nagy András ur fogja teljesíteni.

A délelőtti 10 órakor kezdődő istentiszteletben való részvétre a városi közönséget tisztelettel meghívja az akadémiai igazgatóság lapunk jelen közleménye utján.

Az istentiszteletre külön meghívhatnk: a főiskolai igazgatótanács elnöksége, ennek helyben lakó, valamint a gazdasági tanács tagjai, a debreczeni városi és egyházi tanács.

Részt vesz benne a protestáns vallásu egész akadémiai gimnaziumi és tanítóképző intézeti ifjuság, tanáraik vezetése alatt. A rendtartásáról az akadémiai ifjuság gondoskodik.

* **Egyház tanácsülés.** A debreczeni ev. ref. egyház 1900. évi október 28-án vasárnap délelőtti 10 órakor az egyház tanácsstermében presbyteri gyűlést tart. A gyűlés tárgysorozata a következő: Kiss Aron püspök ur f. évi 2979. és esperes ur f. évi 865. sz. alatt kelt levele a főszűt. egyházkerület f. évi november 14-én kezdődő közgyűlésére meghivas tárgyában. A tek. városi ta. acs f. évi 12545. sz. alatt kelt levele és végzése a kért népiskolai tantermek átengedése tárgyában. A tek. városi tanács f. évi 9100. sz. airata és végzése az 1900. évre szóló bor- és fadeputatumok megálapítása és kizsogáltatása iranti intazkedés tárgyában. A gazdasági bizottság elnökének jelentése Timár Imre írnek álandósítása tárgyában.

Az egyházi ügyvéd jelentése néhai Dobrai István és neje Kovács Zsuzsánna hagyomány tárgyában. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács f. évi 1161. sz. alatt kelt végzése a Dóczi Gedeon igazgató jubileuma alkalmával tett alapítvány s alapítólevél tárgyában. Dr. Boldizsár Kálmán egyháztag beadványa a vasárnapi istentiszteletek ügyében. A gazd. bizottság f. évi 920. sz. végzése az 1899. évi pénztári számadás megvizsgálása tárgyában. A gazd. bizottság f. évi 1180. sz. alatt kelt végzése az 1899. évi pénztári számadásnak számvivő által történt megvizsgálásáról — A gazdasági bizottság f. évi 682. sz. végzése a tisztviselők nyugdíjintézete szabályzatának betervezése tárgyában. Az iskolaszék f. évi 1183—1184. sz. végzése az elemi iskolaügy fejlesztése ügyében készített munkálatokra nevezve. Az egyház gondozása alatt levő sírok rendbehozásával megbízott költségek jelentése.

* **Felgármester köszönete.** S i m o n f f y Imre kir. tanácsos polgármester, kinek huszónöt éves jubileumát oly fényesen ülte meg Debreczen sz. kir. város halas közönsége a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat.

Debreczen szabad királyi város közönségéhez!

Polgármesterségem huszonötödik évfordulója alkalmából városunk minden társadalmi osztálya részéről a megismerésnek annyi külső jeleivel halmozottam el, hogy a megemlékező jóindulatot külön-külön megköszönni képes nem vagyok.

Egyéb elismerést önudatnál nem keresem, s ha mégis van törekvésemben valami dicséretreméltó, szálljon e dicséret szeretett városunkra, mert engem boldoggá tett polgártársaim imént megnyilatkozott nagybecsű ragaszkodása.

Az a mindenolnáról jövő kitüntető jóindulatot kívánom halás szívvél megköszönni a jelen sorokban. Megköszönni első sorban Mezősasos gróf Dégenfeld József gróf, főispán urnak, Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának és tanácsának, mint az en hű munkatársamnak, a városi tisztikarnak, a különböző egyházak vezető férfainak, a köztünk élő és a jó viszonyt gondtal ápoló hadseregnek, a kir. híri karnak, testvértörvényhatóságunknak, a kulturális és emberbarati intézetek lelkes vezetőinek, a m. kir. államvadászok helyi tisztikarának, kereskedőinknek, iparosainknak, polgártársainknak, általában mindazoknak, kik e folyó október hó 17 és 18-án tartott ünnepségeken részt venni nyegyesek voltak és a helyi sajtónak, melynek nagy része van abban, hogy szerény működésem huszonötödik évfordulója életem egyik legbecsesebb napjává lett. Debreczen 1000 október hó 27-ik S i m o n f f y Imre kir. tanácsos polgármester.

Ünnepély a gályarabok emlékezésnapjánál. Okt. 31-én a reformáció emléknapján rója le a kegyelet adóját Debreczen város közönsége a gályarabok iránt. Okt. 31-én, szerdán d. e. 11 órakor, az istentiszteletet végezve az ev. ref. felsőbb leányiskola növendékei és a főiskola ifjúsága a gályarabok emlékszólopához vonul, hol a következő program ünnepély folyik le: 1. XXC. zsolt. 1. v. nek éneklése. 2. Alkalmi beszéd Nánássy Lajos th.-tól. 3. Éneklés, előadja a főisk. énekkar. 4. Komoly szavalt Gachal János th.-tól. 5. Éneklés, előadja a főisk. énekkar. 6. Megköszöruzás a felső leányiskola részéről. 7. Közéneke a XXIII. zsolt. 1. verse. A közönséget ezen az uton hívja meg a rendező bizottság.

Egy ószi »kacsa«. A pesti lapokban egy városunkban nagy szenzációt keltő napibir jelent meg. Sugdostak, tudakozódtak, kíváncsikodtak, — hiába. Csak nem akart külni kik voltak; csak nem tudták elgondolni, kik lehetnek.

A szenzációs hír pedig szólt arról, hogy az itt állomásozó gyalogezred egy hadnagya és egy idevaló uri leány megszőktek, de Észénel megcsipték őket, a leányt egyszerűen p e r z s u p p hazatolonczolták, a hadnagy ellan pedig meggették az a g g a d ó s z ű l ó k a bűnfenyítő feljelentést.

Na hát ez a egész hír egy kohlomány, egy mese. Legilletékesebben irhatjuk ezt mi, kik fűtől fához szaladgálva kátatunk a szenzáció után, végre a rendőrségőel egyszerűen kinyilatkoztatta, hogy a hír valóban, nem igaz.

Mégis van a dolgoban egy szenzáció: ime egy ószi »kacsa«.

A polgármester üdvözlése. Még mindig érkeznek üdvözlések városunk polgármesteréhez egyesek és törvényhatóságok részéről, kik meleg hangon emlékeznek meg azon huszonöt év érdemeiről, melyeket az elismerés szebbnél szebb jeleivel ismert el a város közönsége polgármesterünk 25 éves jubileuma alkalmából. Az üdvözlő levelek közül megemlítjük itt a honvédelmi miniszter Madi Kovács György tábornagy és Pécs sz. kir. város érdemes polgármesterének M a j o r o s s y Imrénének sorait, ki a többi között a következőket írja:

»Engedje meg Nagyságod, hogy mint bajtárs ezen örvendetes eseményben a táviratban én is részt vegyek s az ottani örvendezők óhajához szívem egész őszinteségével hozzájárulva kívánom, hogy az Isten Nagyságodat eredményes faram-

dalmiért s nekünk polgármestereknek példásan nyújtott kitarásáért a haza és szé városára javára. hosszú és boldog élettel jutalmazza.»

Debreczen város virilistái. Debreczen sz. kir. város legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagjainak névsora összeállított az 1901. évre. Ez alkalmából Simonffy Imre kir. tan. polgármester következő hirdetést teszi közzé:

A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjainak (virilisták) névsorát az 1901. évre az igazoló választmány az 1886. XXI. t.-cz. 25., 26. és 27. § ai rendelkezéseinek értelmében összeállított, illetve kiigazította. Az összeállított névjegyzék, a hivatolt törvényzcikk 28. szakasza szerint a folyó 1900. év október hó 25-ik napjától november hó 8-ig bezárólag a város szechháznak hirdetési tábláján és a polgármesteri hivatalnál 15 napi közszemlére kitétetett.

Erről azon felhívással értesítettik a város érdekeit lakossága, hogy a névjegyzék ellen az esetleges fellebbezések az állandó bíráló választmányhoz a kifüggesztési határidő alatt a polgármesteri hivatalhoz adhatók be. Debreczen, 1900. okt. 24.

A legtöbb adót fizetők névsora különben a következő:

1. Kaszanyitzky Endre keresk. 6630 korona. 94 fill. 2. Berger Jenő épít. mérn. 6027 kor. 30 fill. 3. Kardos László ker. 5590 kor. 02 fill. 4. Sesztina Lajos keresk. 5444 kor. 05 fill. 5. Simonffy Imre kir. tan. polgármester 5126 kor. 02 fill. 6. Vecsey Zoltán birtokos 4794 kor. 28 fill. 7. Dr. Simonffy Béla kir. ügyész 4630 kor. 26 fill. 8. Horvath István birtokos 4310 kor. 20 fill. 9. Rickl Géza birtokos 4267 kor. 70 fill. 10. Györfly Aladar kereskedő 4202 korona 04 fill. 11. Áron Miksa keresk. 4048 kor. 36 fill. 12. Dr. Ujfalussy József orvos 4043 kor. 08 fill. 13. Koszorus Lajos ügyvéd 3646 kor. 66 fill. 13. Bilkei Kovesdi Imre birtokos 3634 kor. 68 fill. 15. Varga Ferenc birtokos 3268 kor. 12 fill. 16. Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszer. 3201 kor. 32 fill. 17. Komlóssy Arthur (gyógyzó) 3144 kor. 92 fill. 18. Dr. Sz. Szabó József orvos 2977 kor. 34 fill. 19. Szakszay Lajos építész 2972 kor. 04 fill. 20. Horváth János építész 2969 kor. 90 fill. 21. Reichmann Ármán vállalkozó 2819 kor. 68 fill. 22. Hajdu Gyula tanácsnok 2808 kor. 96 fill. 23. Dragota Miklós birtokos 2793 kor. 80 fill. 24. Weichinger Károly birtokos 2617 kor. 94 fill. 25. Czégely Ferenc birtokos 2600 kor. 20 fill. 26. Szent Király-Tivadar keresk. 2444 kor. 24 fill. 27. Biedermann József keresk. 2429 kor. 92 fill. 28. Szántó György kefégyáros 2413 kor. 29. Deseffy Aurél birtokos 2359 kor. 90 fill. 30. Saabó Kálmán keresk. 2229 kor. 40 fill. 31. Fried Emil bérlő 2154 kor. 10 fill. 31. Óry Mihály birtokos 2129 kor. 60 fill. 3. id. Banyai István birtokos 2075 kor. 77 fill. 34. Malatinszky Ferenc szurszabó 1023 kor. 98 fill. 35. Nagy Jakab bérlő 1985 kor. 13 fill. 36. Jambor Janos 1936 kor. 72 fill. 37. Komlóssy Dzsó ny. törv. bíró 1868 kor. 12 fill. 38. Hufliész Kázmér birtokos 1832 kor. 60 fill. 39. Szalay István állatorvos 1810 kor. 12 fill. 40. Falk Lajos bizományos 1796 kor. 74 fill. 41. Id. Kuczik Gábor birtokos 1790 kor. 22 fill. 42. Fürst Ödön keresk. 1766 kor. 40 fill. 43. Balogh István gazda 17—1 kor. 88 fill. 44. Möricz Ferenc bentes 1740 kor. 42 fill. 45. Harangi Sándor birtokos 1735 kor. 80 fill.

(Vége következik.)

A prágai házikonőcs orvosilag ki próbált, melegen ajánlott szer, mely gyuladósos sebeknél és daganatoknál mint fájdalom csillapító antiseptikus, gyuladástelen, hűsítő szer, gyógyítólag a legjobb eredménnyel alkalmazható, mert is már mindenütt mint kitűnő baziszer tartják. Ezt Fagner B. gyógyszerész Prágában készíti és az itteni gyógyszerárakban is kapható. (Lásd a hirdetésst.)

Kérem

nagyságos asszonyom, sziveskedjék ügyelni arra, hogy a kiscsinyei már kora ifjúságuktól használják a Kosmint. Ez rendkívül fontos, mert ismeretes, hogy a legtöbb fogfájdalom a késői korban, a gyermekkor műasztására vezethető vissza. — Naponkénti Kosminal való száj és fog öblögetés biztosítja a fogak egészséges, erős fejlődését. Kosmin üvege 2 kr. mindenütt kapható. Főraktár Török József gyógyszerész Budapest.

Állítás és népfölkelő köteles ifjak jelentkezése. A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya felhívja illetőleg figyelemzet azokat az ifjakat, a kik Debreczenben az 1878 1879 1880 1881 és 82-ik évben születettek és eddig katonai összeírás végett nem jelentkeztek, hogy a jelentkezés ötelettsége nek legkésőbb f. 1900. évi november hó végéig a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Városhaza I. ső emelet 18-ik ajtó, illetőségi bizonyítvány, munka vagy cselédkönyv esetleg keresztlevelével magával hozandó) tegyenek eleget, mert a ki ezen jelentkezést, a nélkül, hogy legyőzhetlen akadályok hátráltattak volna — elmulasztja, kihagást követ el és 10 koronától 200 koronáig tehető pénzbüntetéssel büntetettik. — Akik vidéken laknak irásban is jelentkezhetnek és beadványukat a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályhoz intézzék. A beadványban a jelentkező neve, születési éve, foglalkozása iskolai képzettsége, esetleg Zeszében való jurtassága, lakóhelye, utca-házszám feltüntetendő s szüleinek neve is közlendő. Ugyancsak a fénelsorolt években, de masutt született ifjak a fentjelzett időben es helyben szinten kötelesek jelentkezni.

Mikor a vőlegénytől hozományt követelnek. Ritkán esik ugyan meg, de ha a menyasszony szülői nem adják oda a leányt, mikor szegény ember kéri, baj a fiatal szerelmesekre nézve. Ilyen szegénységben szeretett bele egy fiatal bankhivatalnok egy tőkepenzes, ismert fővárosi család eladó leányába. A kisasszony szülői mit sem akartak hallani a házasságról s így már öngyilkosságra, szöktetésre, esetleg koplalásra gondolt a szerető pár, mert elhatározásuk, hogy egymásnak örök hűséget esküsznek szállard volt. Azonban se az egyik, se a másik kísérletre nem volt zűkségük, mert Amort utjában az egy-zer Fortuna is kísérté. Ugyanis a vőlegényjelölt a Török A es T-a budapesti bankházban (Váci-körut 4) vásárolt sorsjeggyel nagy nyeresémnyhez jutott és így misem akadályozta az ifju pár egybekelését. E bankházban vásárolt sorsjeggyel már sokan megalapították szerencsésüket s megbízhatóságával fogva, továbbá pontos, discret kiszolgálásért országszerte előnyösen ismerik e ceget, mely körülményre hívjuk olvasóink figyelmét. Az I. osztály tervszerű betétjei egy nyolcad sorsjegy 1 korona 50 fillér, egy negyed sorsjegy 3 korona, egy ketted sorsjegy 6 korona, egész sorsjegy 12 koroua.

Nemes ajándék a kinában lévő közös hads. csapatoknak. Dr. Serravallo V. ur, (a Serravallo J. czég tulajdonosa Triesztben) a cs. és kir. közös hadügyminisztériumnak 250 üveg Serravallo chinabort vassal küldött, a kinában harcoló közös hadseregbeii csapatok részére. A pó ai kikötő admirális a hadügyminiszternevében legmelegebb köszönetét fejezte ki akonai egészségügyi intézetnek anynyira fontos ajándékért.

Országosorsjegy érdekelteknek. A »Nemzeti Pénzváltó Reszvenytársaság« Budapest (Gizella-ter, Haas palota) az ország legnagyobb országosorsjegy-elarusító helye, jelentékeny előnyöket és messzemenő biztonsgot nyujt. Az intézet sorsjegyeket eredeti áron (utánvétellel is) küldését teljesen költéségmentesen. Ezen előnyöknél fogva az intézet sorsjegyei a leggyorábban fogynak el: ajánlatos tehát, hogy a megbízások mielőbb az intézetbe küldendők.

Selymet csak első osztályu

gyártmányt tessék venni méter vagy vég-számra a legolcsóbb nagybani árakban.

Maganfeleknek postadíj és vámmentes szétküldés. Rendkívül nagy választék a leg-újabb mintákból, fehér, fekete vagy színes fajokban. Ezernyi elismerő levelek. Minták bérmentve. Sveiczba kétszeres levélbelyeg szükséges. (5.)

Union selyemszövőgyár
Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweiz.)
kir. udv. szállítók.

CSARNOK.

Égető Rézi.

— Regény —

Kürz Alice német eredetije után.

K. Paal István.
Folytatás.

— Sok elintézni valód volt Monika — szólította meg barátságosan, felvagy hevülve s talán ingerülve is, — nem lenne jó egy kis-pihened, vagy talán valamelyik boszantott meg?

Monika erélyesen rázta fejét.

— Nem, az nem, de megijtem és bosz-zankodtam — és

— Mi történt?

Rézi a faluban van, az «Égető Rézi» s épen mikor a vesepecsenyét odatettem, akkor veszem észre, hogy az a naplopó Giuseppe a kertrostély kerítésénél a konyha ablakon kandikal be, — ijedtemben majdnem elestem, de hamar magamhoz tértem s kiadtam neki az utat.

Nem hallottad a kutyát ugatni. Nadrág-jából egy darabot kiszakított.

Szerencsére Monika a gyermekkel volt elfoglalva, s nem figyelt férjére, ki szekerbe kapaszkodva a második mondatot már nem is hallotta, halvány reszkető ajkai eléinte nem jutott szóhoz, később susogva mondta:

— A Rézi? . . . lásd . . . igen . . . igen.

Ezert boszankodtal?

Szemeit ijedten mereszté nejére, vajjon tudott-e ez valami, a Rézivel való régebbi viszonyról.

Monika megigazította a gyermek ágyát, és a bölcös ringatása közben aoélkül, hogy fejét felemelné mondta:

— Igen, e: boszantó, kinem állhstom e kölyköt; isten igazában örvendtem, mikor elment közelemből.

A «Zerge» vendéglős unokája valamely olyan daganatot kapott labacsakján, mit egy orvos sem tudott meggyógyítani, most idehozta az anyja, hatha az odafent levő kápolnabeli istenasszonya kepe, valami csodat művelne a gyermekkel. Rézi mint pesztra jött velük.

Tóni látva, hogy Monika mit sem sejt, megkönyebbőten lelegzett, de szíve annál hevesebben dobogott.

Rézi a faluban van, s itt az udvarban is volt.

Egy kimondhatatlan vad erzés készítette őt látni s vele pár szót váltani és mégis reitgett ezen kívánságának teljesítésétől. Egész nap nyughatatlan volt s bár mennyi vendége volt és bármennyire igyekezett azoknak minddennel kedvébe járni, még is az igazi vidám-ságot felkeltenie nem sikerült, csak a sör és bor élvezete által előidézett hangulat eredmé-nyekép állatszott nagy láрма és vadordítás; a házi asszony volt az egész közt a legvidá-mabb, úgy nezett ki, mintha erőszakkal töre-kednék kellemetlen érzéseit elomítani, és eltűnni. Gyakran ránczolta össze homlokát s ekkor a makacság jelei mutatkoztak arczán; de ezt lehetőleg palastolandó, mindanyiszor a zajongók köze vegyülve, — vrilük süvöltözött.

Tóni bamulva nezett nejére, aki máskor olyan sokat tartott a jöerkölcs megóvására.

Ugy látszik, mintha valamely gonosz le-lek szandékozik a házi ünnepelet megzavarni.

A keresztuti gazda egyik öszbeborult

szomszédjával, egy fenosikon fekvő legelő mez-s-gvéje felett czivakodott. Perlekedő kedve és kufárkodó szelleme felébredt. Neki a kellett, hogy mindég és mindenben igaza legyen; s mivel az öreg paraszt durczason mégis ellent mert mondani, ez szörnyen dühbe hozta.

Folyt. köv.

Táncziskola.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy f. hó 29-én

az új tanfolyamot

megnyitom az iparosok részére a »KO-RONA« című táncteremben (Csapó-u. 17.), F. é. november 5-én pedig kizárólag polgári colont nyitok.

Tandij 5 frt, zenedij 2 frt.

Beiratásokat elfogadok a mai napról ugyanolt.

Maradtam tisztelettel

Schaf János

tánctanító.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A leg-kisebb hirdetés 40 fillér. Vestag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Kiadó lakás.

2 utcai szoba gar-con lakásnak vagy iroda helyiségnek, esetleg gyermektelen házaspárnak, azonnal kiadó. Bővbb felvilágosítás nyerhető az izr. hitközségi irodájában József kir. herceg utca 26. sz. a.

Feltűnő olcsó vetőgépek

kaphatók: Schlick-féle 15 soros 130 frt, — Umrath-féle 17 soros, 100 frt, Schutlevorth-fé-le 13 soros, 80 frt. **részletfizetésre.** Egy 21 s-ros Zala Drill 230 frt. Gépek megtekint-hetők Piac-u. 26. Nagytőzsde udvarán.

Fényképészeti cikkek

gyári árban kaphatók nagyválasztékban. Ama-teur urak részére a sötét kamra rendelkezésre áll. **Halász,** fényképész Piac-u. 81.

Angol nevelőnő

az angol nyelvű órákat ad kezdőknek és haladókknak. Értekezhetni Ajtó utca 6.

Prelovsky András

férfi szabó Debreczen, Kossuth-u. Van szerencsém tudatni, hogy az őszi és téli idényre bevásárolt gyap-juszövet ujdonságaim megérkeztek. Hazafias kötelességem tudatában bevásárlásomnál a legnagyobb súlyt a hazai gyártmányokra fek-tettem ugyan, de mind a mellett az eddig is keresett angol készítményekből is nagyválasztéku készlet felett rendelkezem. Elvám a régi, vagyis a legjobb anyagból esinos szabásu öltözéket olcsó árban szolgálni.

Kufeké-féle gyermeklisztj

Magyarország, Auszria, Németország, sőt legelső hozzáértői ajánlják. Legjobb és legolcsóbb táplálkozás egészséges és bélbeteg gyermekek kapható minden gyógyszerárban, drogueriában és a gyárnál. R.KUFEKE. WIEN, VI.

Jól jövedelmező ház

497 □ öles telekkel 17.000 frt lefizetéssel el-költözés miatt azonnal eladó. Kossuth-u. 31.

Egy két járatu malom

igen jó forgalmi helyen eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál Barna Péter N.-Léta.

Joghallgató

correpetitornak ajánl-kozik, esetleg ebédért is. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Az özv. Geréby Fülöpné és gyermekei tulajdonát képező követ-kező ingatlanok u. m.:

1. A közbághid mellett fekvő 73 kat. hold területű majorsági föld 4 hold szőlővel s gazdasági épületekkel,

2. A csere alatti, a nagylétai és diószegi ut. özt fekvő 112 kat. holdnyi ujosztásu föld,

3. A Szepest pusztá és a fehér-templomi ut közt fekvő 7 kat. holdnyi ujosztásu föld,

4. A Varga-utcai dűlőben fekvő 65 kat. holdnyi ondódi föld tanya épü-letekkel,

5. A Hatvan-utcai dűlőben fekvő 11 kat. holdnyi ondódi föld,

6. A Piacz-utcai 3-ik dűlőben fekvő 24 kat. holdnyi ondódi föld,

7. A Piacz-utcai 4-ik dűlőben fekvő 6 kat. holdnyi ondódi föld,

8. A Piacz-utcai 6-ik dűlőben fekvő 18 kat. holdnyi ondódi föld,

9. A 24 kat. holdnyi paczi kaszáló.

10. A 974 és 180 négyszögöl terü-letű 2 db. Varga-kerti föld,

11. A Piacz-utcai 83 sz. házastelek,

12. A Deák Ferencz utcai 13 sz. házastelek az azon lévő berendezett ecetgyárral együtt,

13. A Nyugoti-utcai 32 sz. házastelek

szabad kézből eladók.

Venni szandékozők értekezhetnek **Dr. Magoss György** ügyvéddel Piac-utca 7 sz. a.

STEIERI **LODEN** minden tisztán szappanosított. Öltönyekre, Képenyekre, Havelokra, Sportöltönyekre, Tűszelő ruhákra, Valamint egyen-ruhákra.

Legdivatosabb és legjobb minőségű **posztószövetek** uri ruhák részére.

Legnagyobb raktar szö. **Téli kabátok részére** vetekben. Fekete és kek kammgarnok. **Cheviot 3 koronától fölfele.** Mintákat ingyen és bérmentve küld. **a Kastner és Öhler Grác czég** Posztó szövetek osztálya.

A KRISTÁLY Sz. Lukácsfürdői
 hegyiforrás nagy mélységből
 fakadó, állandó öjszetételű,
 igen tisztá, calcium- és mag-
 nesium-hydrocarbonatoy
 ásványviznek minősítendő.

Kapható Debreczenben: Geréby Fülöp utó dai
 Csanak József, Kornhoffer József, Rickl József
 Zelmos, Czaplédi Józsefné, Szabó Zsigmond, Kon-
 tsék Géza, Hirsch Ferencz, Félégyházi János,
 Göcsey István, Tóth Kálmán, Róth Antal, Mayer
 József, Leidenfrost G., Bekés Emil, Bán László,
 Varay János és Varay József jól felszerelt fű-
 szer, csemoge és ásványviz kereskedésében
 »Több száz kiváló orvos által ajánlva.«
 »A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

Kosárfüz eladás.

A székelyhidi uradalomban 4 faj
 é. p. Salix viminalis, S. hippophafolia,
 S. uralensis és S. amigdalina
kosárfüzdugványok
 ezre 2 koronáért eladók.

Schneider-
 féle Páfrány-tokocskák, (Galandóc-
 elhajtó.)
 Millió embernek a szor visszaadta egészségét!
 Kik galandfőregben és gyomorhajban szenvednek.
 Védjegy. Pántlikagilisza fejestől,

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett a legrövidebb idő alatt (6 perc alatt) teljesen elhajtatik. Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményt jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagilisza féreg nincs is jelen. Az életkor megjelölendő. **Törvényesen védve.** Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldésével. **A pántlikagilisza tünetei a következők:** Az arcz halványsárga, hágyadt tekintet, két szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágygyal, gyakori rosszhűlé vagy éppen ájulások s szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemés, a test megtágadása, gyomorsav, gyomorhív, gyakori felbűfögés, bélgörcs, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró, szívó fájdalmak és szulársók a belekben, szívdobogás, a vérkeringés rendtelenségei, különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életuntáság és a halál óhajítása.

Egyedül valódi kapható: **SCHNEIDER JÓZSEF** gyógyszerésznél, **Rosizán, Fő-utosa 49.** (Délmagyarország.)

Ő csász. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.
**A közös katonai jótékonyezélokra szánt
 XXI. cs. kir. államsorsjáték.**

Ezen — Ausztriában törvényszerűleg engedélyezett — egyedüli
pénzsorsjáték
 készpénzben 18.122 nyereményt tartalmaz 418.640 korona értékben.
**A főnyeremény
 200.000 koronára rug.**

A nyeremények kifizetéseért a cs. királyi lottójövedék kezekedik.
A húzás visszavonhatatlanul 1900. é. dec. 13-án fog megtartatni.
 Egy sorsjegynek ára 4 korona.
 A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjáték osztályánál I. ker. Riemer-u. 7. sz. alatt, lottógyűjtőkben, dohánytözsdekben, adó-, posta, távirtda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben s.b. kaphatók. — Játéktervek sorsjegyvők részére ingyen adatnak ki.
 A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.
A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság
 államsorsjátékok osztálya.

Serravalló-China bor

vassal,
 orvosi kitünőségek által, mint Dr. Braun tanár, udvari tanácsos
 Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag Dr. Kraft-Ebing tanár, udv.
 tan., Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr.
 Nüsse tanár udv. tan., Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner
 tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánlitik.

(Gyöngék és ábadozóknak.)

Ezüst érem: XI. orvosi congressus Róma 1894. IV. Gyógyszerész és vegyészeti congressus Nápoly 1894., Olasz általános kiállítás Turin 1898.

Arany érem: Kiállítás: Venedig 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894., Berlin 1895. Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitűnő, újra élesztő szer, kiváló íze miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. **Üvegekben 1/2 liter á frt 1.20, 1 liter á frt 2.20 ársittatik minden gyógyszerárban.**

Serravalló gyógyszerár Triestben,
 gyógyszerár nagybani szétküldési ház.
 Alapított 1848. Alapított 1848.

Birtokosok és gazdák!

Egyben han zó jó véleményt adnak kipróbálás után a SOMOGYI GÉZA-féle szabadalmassott állattápporról, amely rendszeresen adva az állat szervezetére igen jótékony hatással bír, mert rendszerben tartja az emésztési szerveket, fokozza az étvágyat, ez által az állatnak a rendes vérkeringése megóvja a betegségtől és elősegíti a hizást, miáltal az hamarabb eladásra kerülhet ami anyagilag igen nagy előny.

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Értesitem, hogy az Ön gyártmányát képező állat-tápport kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találom, — s ugy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és megállítására hárkinek is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel: **Fauer István,**

Székesfehérvár sz. kir. város állatorvosa.

Védjegy

18652. sz. szabadalom szerűletében és ezenkívül Hajdumegye összes üzleteiben.

Ennélfogva egy gazda sem mulassza állatainál a Somogyi Géza-féle állattápport alkalmazni, mely csak akkor valódi, ha a 13652 sz. szabadalmi szám és az itt látható védjegy rajta van a csomagon és a dobozon. Egy csomag 18 kr., 1/4 kilós doboz 45 kr., 1/2 kilós doboz 90 kr.

Kapható **DEBRECZENBEN** Gerébi Fülöp, Deutch Albert és fia, Kontsek Géza, Göcsey István, Félégyházy János, Montay Barna, Kovács Gyula és Deutch Lajos uraknál. **HAJDU-SZOBOSZLÓN** Weber Ede, Körner Béla, H.-BÖSZÖRMÉNYBEN Klein József és Szabó Bálint, H.-NÁNÁS-on Köröskényi Antal és Schlachta János, H.-HADHÁZ-on Horovitz Móritz, H.-SZOVÁT-on Leitner Dezső H.-NÁDUDVAR-on Bárány Gyula, **KABÁN** Rozenfeld Róza fő-

Kizárólag hazai gyártmány!

A magyar fém- és lámpaáru gyár

részvénytársaság gyári raktára.

DEBRECZEN

PIACZ-UTCZA és SIMOMFFY-UTCZA SAROK.

Gyár: Budapest—Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:

Légszesz esillárok, asztali és függő lámpákat
valamint egyszerű lámpákat közönséges használatra

BRONZE DISZTÁRGYAKAT,
állványok, íróasztali berendezések, gyergyatartókat stb.

a legmérsékeltőbb gyári árak mellett.

Ugyanítt kapható valódi amerikai Petroleum

„KIRÁLYOLAJ”
mely kizárólag a gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanthatatlan.
Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

Kizárólag hazai gyártmány!

Kardos László

Kossuth-utcán

tisztelettel meghívja a n. é. közönséget
őszi és téli ujdonságai
megtekintésére.

Szép ujdonságok a többek között a női **fehértűk**, valódi **Jaeger áru**, mely a mosásban nem ugrik össze, **flanellek** és **mosóveledek** női ruhára, divatos **ajour zsebkenedők**, színes és fehér **asztalterítők**, **szőnyegek**, **brassói pokrócok**, fehér és színes **ablakfüggönyök**, **Storok**, **drapériák**, **butor szövetek**, **ágy és asztalterítők**, **szőr és selyem paplanok**, **harisnyák** egyszerű és divatos mintákkal, fehér- szőr- és **selyem szoknyák**, **vásznak** és **kész kelengyék** stb.

Kifogástalan áru és határozott ár.

A tisztviselőkar **szabályszerű kedvezményben** részesül.

Hespe és Társa gépgyára,

Ottensen—Hamburgban.

Mindennemű legújabb és legjobb szerkezetűnek bizonyult különlegességei

famegmunkáló gépek

gyártási telepe. Készít: keretfűrészeket, vízszintes keretfűrészeket, röngszalagfűrészeket, kezelő, eresztő, hornyoló és árkoló gyalugépeket 1, 2, 3, 4 és 5 késtengelyvel, maró és furó-gépeket stb. Teljes berendezések parketgyárak, waggonygyárak, ácsműhelyek, esztorgályosok, kocsigyárak stb. részére. A kisipar részére mindennemű gépek kéz- és lábüzemre.

Legnagyobb különlegességek hordó és kádgépekben csomagoló-hordók, bor, sör stb. hordók gyártására, nemkülönben a legkülönbözőbb, legújabb segédgépek. Prospektusokkal, ajánlatokkal, valamint mindenféle fölvilágosítással vezeté képviselőnk

Bruck Károly,

Budapest, VI. Teréz-körút 25. sz. szolgálat.

Senzációs ujdonság!

Petroleum-izzó-égő

PITTNER.

Előnyei: Minden 4 Amtres petroleum tartályra alkalmazható. Átmérője felszavarható. Kezelése és szerkezete igen egyszerű. Kifogástalan **korom, szag és veszély nélküli** égés, vakító, fehér fény kb. 80 gertya lángig. Egy liter közönséges petroleum 15—16 óráig elegendő, tehát a legnagyobb megtakarítás óriási hatás mellett. Prospektus ingyen és bérmentve.

Lenner Alfred, Bécs

VII. Schottenfeldgasse Nr. 56.

Legjobb minőségű

Gyümölcs-főzelék-hus

KONZERVEKET

ajánlja a

CONSERVEN-AKTIE-GESELLSCHAFT,
előbb Jos. Ringler's Söhne, cs. és kir. udv. szállítók

Bozen (Dél-Tirol.)

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Fenti készítmények a legtöbb előkelő csemegeüzletben kaphatók.

**Gyors és biztos segély gyomor-
betegségek és azok utóbajaiiban!**

A legjobbnak bizonyult **HÁZISZER**, mely az emésztést szabályozza, a rendszeres vérkeringést eredményezi, a megromlott és hibás **véralakítást** eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt, és pl. étvágytalanságot, savanyu felbőgést, hányási ingert, gyomor és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértelulást, hámorhoi-dákat, női bántalmakat, bélbajokat, a már 40 év óta jönnek bizonyult

Dr. Rosa-féle balzsam

**Kiváló fájdalomcsillapító, anti-
septikus, gyógyító és a hegedést
elősegítő szer.**

Minden gyulladás, seb és kelős gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyulladásánál, tejrekedés és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelek, pokolvar és genyedéseknel, továbbá körömgennyedés és ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknel, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holtitem képződéseknél stb. 50 év óta bevált.

FRAGNER B. gyógyszer-től PRÁGÁBAN 203—III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti, **egészséges és tiszta vért** szerez, különben is biztos és messze földön bevált **házi szer**.
1 üveg 50 kr., kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább.

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.
Dobozban 35 krral. Postán 6 krral drágább.

Figyelemre méltó! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai **Fragner B.** gyógyszerárúháztól és figyeljen arra, hogy a **Dr. Rosa balzsam** csomagolásán minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a **prágai házi kenőcs** csomagolásán pedig a jobbról látható háromszögletű védjegy.

A ki egy utáncást talál és nekem bejelenti, jutalmat kap!
Elismerő levelek esrei rendelkezésre állanak.

Raktárak Budapestben:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárúháza, **EGGER A.** gyógyszerárúháza.
Debreczenben kaphatók: **Dr. Rotschnek V. Emil**, **Tóth Béla** és **Mihalovits J.** gyógyszerészeknél.

Főraktár **FRAGNER B.** cs. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszerárúháza Prágában a Spornert-utca sarkán 203. sz. a készítőnél

